

ABONAMENTUL.

Un an 80 cor. (60 lei)
 1/2 an 40 " (30 lei)
 1/4 an 20 " (15 lei)
 O lună 7 " (5 lei)
 Un nr. 30 fil. (25 bani)

□ □

Unirea

ZIAR NAȚIONAL — APARE ZILNIC.

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
 odată 1 cor., a doua
 și a treia oară 80 fil.

Manuscrise sunt a se
 trimite la Redacția
 „UNIRII“ Blaj.

□ □

Berthelot,

distinsul general francez și mare prieten al Românilor se înapoiază mâne (Marți), cu trenul expres spre Franța.

În gările principale Brașov, Blaj, Teiuș, Alba-Iulia, Iliia, Lugoj, pe cari le va atinge, se fac pregătiri febrile, pentru a-se prezenta omagiile, și a-se rosti un cuvânt de adio ilustrului oaspe.

În acest omagiu se amestecă amintirea zilelor de umiliri și suferință, cu chioțul biruinței de azi, când reșorii își adapă caii în Tisa.

România întregită, nu va uita niciodată de nobila ei soră mai mare, care i-a întins mână de ajutor — prin misiunea franceză, condusă de generalul Berthelot — în zilele de grea cumpănă, când însăși existența țării era în joc.

Soldații și ofițerii francezi, au luptat alături de dorobanțul român, în bătăia tunurilor grele ale dușmanilor, și în primejdia tot atât de grozavă, a tifosului exantematic.

Sângele lor latin s'a amestecat în tranșele de suferință și de glorie, vărsându-se pentru înaltele interese de civilizație și umanism.

Numele generalului Berthelot și a misiunii franceze, va împodobi pagina cea mai glorioasă din războiul neamului românesc, pentru independența și întregirea lui națională.

Recunoștința noastră îl însovrășește, în drumul spre Franța purtătoare de lumină.

□ □ □

Omagiul Blajului

— Prezentat generalului Berthelot. —

Blajul, centrul atâtor înălțătoare mișcări naționale, pe vremile sclăviei, tresaltă de bucurie, putând saluta — măcar în trecere și pe o clipă fugară, — pe marele general Berthelot, acum când lanțurile robiei s'au sfărâmat.

Omaj și devotament ilustrului fiu al Franței, care alături de atâția compatrioți ai săi, a întins mâna de ajutor fraților noștri din vechea Românie — și prin ei neamului românesc de pretutindeni, — chiar în momentele cele mai grele, când neamuri barbare îi intonau în batjocură cântarea funebă „Circumdede runt me“.

Du, ilustre domnule general, recunoștința veșnică a Românilor întregite, și așterne-o la picioarele Franței glorioase și nobile. Împărtășește-i, că sora ei mai mică dela gurile Dunării, știe să apretieze gestul ei de dragoste, rămânând la postul ei de veghe, ca sentinela a civilizației latine, la porțile orientului barbar.

(Urmează iscăliturile).

Teatrul Național din București.

Primul turneu oficial în Ardeal și Bănat sub auspiciile Consiliului Dirigent din Sibiu și sub conducerea d-lui ION PERETZ, directorul general al Teatrelor. În Blaj, se vor reprezenta piesele:

Sâmbătă, în 10 Maiu, seara: *Poemul Unirii* de Z. Bârsan și *Apus de soare*, dramă în 4 acte de B. Delavrancea.

Duminecă, în 11 Maiu, ziua: *Fântâna Blandusiei*, piesă în 3 acte de V. Alexandri; seara: *Răzvan și Vidra*, poem dramatic în 5 cânturi de B. P. Hașdeu.

Distribuția rolurilor se va face cunoscută prin programe speciale, cari se vor vinde în sala de spectacol.

Reprezentăția din 11 Maiu ziua se începe la ora 2, celelalte reprezentații la ora 7 seara.

Din Dobrișin.

Când bolșevicii au simțit că le fuge pământul de sub picioare, au adus în Dobrișin al 2-lea regiment al proletarilor internaționali. Acest regiment avea 1300 bărbați și 200 femei de prin suburbiele Vienei și a Budapestei... Ei au venit să desarmeze poliția orașului, care pentru a încunjură vărsările de sânge s'a retras în casarme... Comuniștii însă au început să tragă cu mitralierele ziua la amiazi în populația de pe stradă... Acesta a fost semnalul. S'a început jaful cel mai tâlhăresc — tot la 2 ore se suflă alarma și n'incercătura nemaipomenită nu puțini au rămas cu mintea involburată... Ziua jaf, noaptea omoruri, silurii și toate grozăviile ce le-au încetățenit acești — nebuni, de când contele Károlyi i-a investit cu puterea supremă pentru a presiona hotărârile dela Paris ale aliaților învingători. Oamenii dorm îmbrăcați, cu ferestrele deschise, gata în orice moment de a-și căuta un refugiu.

Miercuri dimineața însă oamenii se îmbrățișază de bucurie. Bolșevicii și-au pierdut urma... Treizeci de trăsuri duc notabilitățile orașului ca să întimpine armata română. „Ostașii ei vin în năvală irezistibilă — în perfectă ordine. Intră în oraș se așază în casarme căci în avântul lor nobil au venit cu 18 ore mai iute grăbind în marș forțat să redea pacea unui oraș unguresc“ așa scrie ziarul „Ujvilág“ din Sibiu prin condeul unui martor ocular. „Orașul Dobrișin se gândește eu caldă recunoștință la oastea română, ceace și-a manifestat-o prin o primire foarte cordială.

Iară soldații României Mari abia au odihnit câteva ore și din Hajdussoboszló vin refugiați cari spun, că bolșevicii au ucis pe căpitanul poliției, pe primar și întreagă poliția. Atunci orașul pune la dispoziția armatei 146 trăsuri, cari și pleacă imediat, isprăvind la fața locului (alaposan elbántak) ancheta în modul cel mai scurt. Ardealul nu poate avea cuvinte de mulțămintă către Dumnezeu, că s'a bucurat deja de mult de liniște și deplină pace.“

Iată și marele rezultat moral ce-l are vitejia și disciplina înălțătoare a soldatului Român. Lumea — chiar și ungurească — se convinge din experiență, că soldatul României n'a fost crud, cum îl prezentau unii din compatrioții noștri ardeleni, ci că în sufletul lui trăiesc în cea mai perfectă armonie vitejia în fața dușmanului și mila față de celce suferă, de orice neam ar fi el.

Și iată, că s'a împlinit, că mâna, care și-a șters zece văcuri lacrimile proprii, se ridică în prima zi a răzburării, să șteargă lacrimile dușmanilor și să vegheze cu arma la creștetul orașelor străine, ca și ele să se poată convinge, că a sosit pe pământ mult oftata pace, dragostea și înțelegerea între toți oamenii lumii...

Latina ginte...

Ovidiu Hulea.

Cum s'a ocupat Debreținul.

După știrile care le avem, Sârbii lansează zvonuri, spunând că Românii în ofenziva lor actuală contra Ungurilor, n'au avut de luptat mai pe nicăiri. Rezistență serioasă, spun dâșii, nu s'a opus trupelor române în nici o parte.

Comuncările d-lui M. Pherekyde au desmîșit toate aceste zvonuri tendențioase, precum și acela, că și Sârbii au colaborat la actuala ofensivă.

Din surse particulare, absolut sigure însă, aflăm că în multe părți și mai ales în jurul Debreținului au fost lupte îngrozitoare.

În punctul Hajdu-Vamosperes, la 6 km. de Debrețin, inamicul a opus o rezistență acerbă. Atacurile date de trupele noastre s'au repetat în trei zile. Vânătorii noștri însă nu s'au lăsat.

Pierderile au fost mari. Morții și răniții inamici sunt nenumărați și noi însă am avut pierderi serioase. Semnalez pe *Sublocotenentul Nicolescu Apostol din reg. 6 Vânători*, care a luptat cu un curaj nebun. A căzut ca un erou, rănit la picioare de o mitralieră adversă. „Nimeni nu se aștepta la un curaj așa nebun din partea unui ofițer“ ni s'a spus.

Pentru eroismul sus zisului ofițer, aflăm din altă sursă, că a fost propus de superiorii săi ca să fie decorat cu ordinul „Mihai Viteazul“.

Din în vâlmășeala luptei voi semnala încă un caz, care merită toată atenția.

Plutonierul *Neacșu* din același regiment s'a avântat însoțit de încă trei soldați cu o mitralieră, cu mult înaintea liniei de trăgători, unde au căzut cu toții, aducând servicii reale companiei din care făceau parte.

Răniți grav, nu și-au lăsat mitraliera însă. Cu ultimele forțe reculese au târât-o înapoi până la ai lor, unde au căzut în nesimțire. M.

(„Gazeta Trans.“)

De sub Vlădeasa.

— Câteva cereri ale preoșimii la Sinodul Arhidiecezan. —

(Continuare).

În nout stat român, fiindcă dela preoșime să așteaptă să meargă cu crucea în frunte, ea va avea să reprezinte atât poporul, cât în unele cazuri și inteligența, unde se va întâlni, cu capete luminate, conzilierii, prefecții, generali, miniștri etc. tot români, cari dela preoșime sunt îndatinați să aștepte organizare în toate acțiunile și pe toate terenele sociale; *cerem ca*

Lui Ciuvic. *)

*În Roma noastră mică, în turnul cel mai mic,
Clăditu-șă cuibușul, un urechiat »Ciuvic«.*

*Cu glasul lui sinistru — un glas ce te 'nfiară —
În toți el bagă groasă, din turnul său când sboard.*

*Din moși-strămoși rămas-a o vorbă cu dreptate
Chiar azi se povestește, — spun oamenii la sate —
Că glasul de Ciuvică pe casă când s'aude
Un om din asta lume curând o să se mute.*

*Se poate ca să fie o vorbă sisă 'n clacă,
Scornită, printre oameni zisanie să facă,
Căci prea ar fi stârpită nocturna șburătoare
Având glas chiar profetic spunând la om că moare.*

*Din turnul cel de veghe, al nostru urechiat
S'aruncă câte-odată cu glasul-i înfoat
Și prevestește moarte la multe planuri bune
Țesute prin familii, de oamenii din lume.*

*Mai silele trecute precum din „Zbucium“ pare
Luatu-șă 'ndrășneala să șboare 'n depărtare
S'asculte la fereastra „Părintelui Vasile“
Să știe a lui planuri țesute 'n „multe zile“*

*Odată, cum se vede, profeticul său cânt
Ca fumul și ca praful are să șboare 'n vânt
Părintele Vasile și „Eva“ neam de „șerpe“
Cu milă au să rădă de-alui cuvinte „sterpe“.*

Părintele Vasile.

*) O săgeată de carton se îndreptă asupra poetului nostru de curte. Credem că va pară-o, cu scutul lui Indemânatic. Red.

să se reformeze și seminarele unde se vor pregăti alumnii de teologie, și studiile pentru praxa vieții să se dea în măsură mai amplă și anume: *Jura civilă* să se propună în doi ani, căci dela buna sfătuire a preotului depinde ca poporul nostru să nu se bage în procese costisitoare, cari în multe cazuri le pierde. — *Medicina pastorală* asemenea să se propună în doi ani, ca preotul, care oricum este primul chemat la morbos, să aibă atâta cunoștință în medicină, câtă aveau chirurgii vechi cu studiile de 2 ani. Apoi fiindcă dela preoșime se așteaptă ca să se dea nou avânt economiei rurale spre a putea produce de 4—5 ori cât am produs, *cerem ca la seminarele teologice economia să se propună în cel puțin 2 ani și să se aplice profesori specialiști în economie, cari să poată satisface cerințelor timpului prin instrucție economică modernă. La alumnii de an. III. și IV. să se propună comptabilitatea dublă de comerț și de bancă și alte cunoștințe teoretice, barăm câte să propun la școala comercială de un an; rațiunile bisericii să se conducă după comptabilitatea dublă, având în teologie a li-se da inițiativa de practică conducere, de vremece aproape în*

fiecare comună se vor înființa societăți comerciale de consum spre a respinge lipitorile satului și bănci populare pe cuote și acții, la a căror întemeiere și conducere preotul să se priceapă.

Cerem seminar central în Blaj, cu rang academic, în tocmă ca în alte centre catolice, căci numai atunci vom fi respectați, când vom dispune de știință teologică egală cu cei crescuți în seminarii străine, iar în științele practice, mai sus expuse, să le fim superiori. Cerem ca la universitatea din Cluj să se creese pe lângă studiul de dreptul canonic și catedra de filosofie după norma facultății de filosofie din Roma, ca alumnii seminarului central din Blaj, cari doresc a se perfecționa în studiile teologice să poată face doctoratul după studiul de încă cel puțin doi ani în aceste științe.

Acești indivizi, doctori, încă vor avea să treacă prin toate gradațiile hierarhice contemplate mai sus, cu deosebirea, că dâșii în loc de 5 ani tot la 3 ani vor înainta, (presupunând zel și bună purtare) în gradații, ajungând la 9 ani de serviciu viceprotopopi, apoi protopopi actuali, arhidiaconi, vicari foranei, canonici onorari și canonici actuali când stalurile ca-

nonicali vor avea lipsă de completare.

Cei cari vor studia la Roma și Viena etc. vor funcționa ca profesori de teologie, protonotari Conzistoriali, secretari etc. Dintre acești profesori se vor numi după cel puțin 15—20 ani de praxă profesori de universitate, ajungând la gradația de canonici onorari, și numai după trecerea prin toate gradațiile, cari se vor valida în știință, pietate, capacitate și dexteritate de organizare în toate, se vor putea alege *Arhieriei*.

*Cerem autonomie bisericească gr.-cat. reclamată în atâtea rânduri fără succes. Cerem în Cluj — metropola Ardealului — episcopie gr.-cat. și seminar pentru toți alumnii din provincia Metropolitană, cari s'ar prepara ca profesori la diversele științe precum și la doctoratul din dreptul canonic și din filosofie. Cerem ca știpețiile (bursele) destinate pentru B. Pesta și străinărat, de acum înainte rupând legătura cu B. Pesta, să se dea universitarilor din Cluj, eventual București — unde să avem cel puțin episcopie gr.-cat. dacă nu s'ar putea deocamdată dignitar bis. cu rangul de Cardinal, — căci schimbându-se relațiunile și fondatorii pii și-ar fi schimbat sigur literele lor fundamentale; apoi pe acelea timpuri la Cluj nu a fost universitate cum există de prezent, căci de era, se prevedeau și pentru universitarii din Cluj știpeții mai însemnate. Cerem ca știpețiile mai mici de 400 cor. să se contragă și dublifice, căci acum nici o lună nu poate subsista tineretul la școală cu atari știpeții. Cerem ca toate știpețiile din provincia bis. gr.-cat. să se administreze de Metropolia gr.-cat. din Blaj, prin Cassa centrală Arhidiecezană carea se va numi: *provincială* după decretarea Autonomiei. Cerem grabnica întregire a scaunului Metropolitan după votarea făcută deja de majoritatea clerului. — Cerem ca în sinodul Arhidiecezan să se ventileze cestiunea, și să se facă pașii de lipsă, ca înalt Prea Sf. Mitropolitul nostru din Blaj, — eventual din considerări mai înalte politico-bisericești, în unul din centrele mai însemnate ale României-Mari, precum: București, Cluj, Oradea-Mare, — prea fericitul părinte Papa Benedict XV. să numească și nouă Românilor un: *Cardinal* investit cu dignitatea de *Nunțiu Papal* (Nunțiu Papal al României), ca așa să avem și noi dignitar bisericesc gr.-cat. precum și gr.-orientalii cer, ca să aibă Patriarh independent și comun — în România-Mare.*

În urmă pentru, ca preotul necăsătorit să nu fie expus calumniilor provenite de la dușman, și așa demnitatea lui să fie stărbită, cerem, ca preoții văduvi neavând rudeni în cât numai să poată să primească în casele lor preutese văduve sau inteligente mai de etate, iar stalurile canonicali să fie schimbate în noul organism autonom așa, ca 2 din 3 părți, sau cel puțin jumătate a canonicilor să se completeze cu preoți căsătoriți la toate episcopioile din provincia noastră mitropolitană.

Acestea precum și alte chestii sulate de frații preoți în ziaristică să se dezbătă la sinodul Arhidiecezan, iar delegații să păsească cu cereri uniforme și bine precizate din partea preoțimeii, cari lea dat credenționalele.

Romul Romonțian,
preot.

Modă.

— Pe strada Lipsani. —

Strada Lipsani, și-a recăpătat înfățișarea de altădată. Vitrinele magazinelor de modă, și-au reluat vechea înfățișare, iar în locul erzațurilor nemțești stau răsfrate cu mult gust, mătăsurile fine, stofele veritabile, ciorapii de mătase și maldărele de panglicuțe în culori vii și variate.

Strada Lipsani din capitală, a devenit iarăși locul de predilecție a bucureștenilor, cunoscute în toată lumea prin luxul și gustul lor deosebit în ce privește moda.

Noutățile sosite din Paris, se răsfață în bună voce și fără nici o teamă de a mai fi rechiziționate, de pofta trufase și invidioasă a lăcomiei nemțești.

Dacă, strada Lipsani și-a recăpătat farmecul de altă dată, prețul mărfurilor sosite este destul de ridicat, iar dintre frumoasele bucureștene, sunt prea puține care-și pot permite luxul de a-se aproviziona cu noutățile sosite.

Belșugul de mărfuri, din cauza valutei, sunt scumpe. Zefirurile se vând cu 14—16 lei metru; mătăsurile cu peste 30 lei metru; iar linourile între 18—25 lei metru. Stofele sezonului de primăvară, cum și furniturile, sunt de asemeni scumpe.

Și cu toate acestea, când treci pe strada Lipsani, simți o deosebită plăcere, văzând grupul elegantelor bucureștene, cum discută și apreciază nouile articole de modă.

Lipsa pe care bucureștenii o simt în mod deosebit, este privitoare la articolul de încăl-

tăminte. Ghetele, pantofii, sosiți în ultimele transporturi, prin prețul lor ridicat, dau mult de gândit cu conștențele noastre, care la fiece vitrină, se întreabă când în sfârșit se vor etini și aceste articole, așa de necesare, nevoilor de toate zilele?!

(„Jurnalul“). R. Negru.

Notă circulară

referitoare la asigurarea cauțiunii de căsătorie (militară) după legile fostei armate austro-ungare.

Cu ministerul de războiu lichidator în Viena s'au început pertractări, ca să elibereze cauțiunile de căsătorie (militară) ale cetățenilor români, iar cele aflătoare în Austria sau Ungaria să se poată transporta, fără a se aplica dispozițiunile legii referitoare la sustragerea valorilor dela dare (Steuerfluctgesetz) Se intenționează să se aducă în general și pe lângă asigurare toate valorile și documentele de cauțiune eliberate. Cauțiunile aduse se vor elibera sau vinula din nou în sensul regulamentului de cauțiune de căsătorie (militară), ce urmează a se stabili. Cei interesați au să-și prezinte rugărilor secției organizării 6, 7. serviciului intendenței în Sibiu, Strada Cisnădiei 4, până în 10 Maiu a. c.

Rugărilor au să conțină:

1. Rangul, 2. numele și pronumele, 3. etatea, 4. locul nașterii (județul), 5. locul indigenității bărbatului pentru care s'a depus cauțiunea, 6. trăește sau a murit bărbatul? 7. Numele și pronumele, 8. numele de familie, 9. etatea, 10. locul nașterii (județul) soției, 11. trăește sau a murit soția? 12. Genul, etatea, ocupația copiilor din viață. 13. Numele și adresa celui care a depus cauțiunea. 14. Descrierea cauțiunii (felul și locul depozitării, numirea respectivelor valori și numărul). Dacă e posibil, să se alăture o copie a scrisorii de destinație (Widmungsurkunde) etc. 15. Starea materială a deobligatului de a depune cauțiunea. 16. Se cere eliberarea totală a cauțiunii? Motivarea. 17. Se intenționează numai aducerea cauțiunii?

Rugarea va trebui scrisă în fața a 2 martori de bărbat (tutorul copiilor), de soție și acela, care a depus cauțiunea (Kautionsleister).

Lipsa căreiva subscrieri are să fie motivată.

Sibiu, 31 Martie 1919.

Nr. 30,437. *Baron Boeriu,*
general de divizie.

Răzvan și Vidra*).

(Poemă dramatică în 5 cânturi de B. PETRICEICU-HAȘDEU).

Subiectul plesei.

Țiganul Răzvan, disprețuit de toată lumea, găsește o pungă cu bani pierdută de unul din cei mai sgârțiți oameni. El vrea să dăruiască această pungă unui om sărac. Acesta o refuză însă, oprind numai un galben.

Boerul Sbierea, proprietarul pungei, descoperă banii pierduți la Răzvan și pentru galbenul, ce lipsește ia rob pe țigan.

Ca să scape de robie, Răzvan fuge și se face căpitan de hoți. Actul al doilea se petrece deci, în codru. Aci, întâmplarea face, să se solicite sprijinul lui Răzvan pentru liberarea frumoasei Vidra, pe care unchiul ei Moțoc vrea s'o trimită la călugărie. Boerul Ganea o iubește însă și ar vrea să o păstreze pentru el.

Răzvan intervine cu ceata lui și scapă pe Vidra. Aceasta din clipa întâie chiar, cucerită de generozitatea lui Răzvan — care întâlnind pe Sbierea în codru, în loc să-și răzbune de năcazurile făcute, îl iartă — se îndrăgostește de acest căpitan de hoți. Vidra nu vrea să se mai despartă de Răzvan. Ganea se supără. O luptă se incinge între boer și țigan. Țiganul învinge pe boer și rămâne cu Vidra.

Nepoata lui Moțoc este însă o ființă foarte ambițioasă. Din actul al treilea până la sfârșitul piesei asistăm la rătăcirile, la cari ambiția nepotolită a Vidrei împinge pe bietul Răzvan.

Dorind o soartă mai bună, căpitanul de hoți se duce în Polonia, unde prin vitejia lui, uimește pe toți câștigând rangul de polcovnic. Vidra nu e mulțumită cu atât însă. Ea visează trepte de mărire mult mai înalte pentru iubitul ei.

Dar Răzvan e învins de dorul țării. El vrea să se întoarcă în Moldova. În actul al patrulea asistăm la frământările cumplite, pe cari dorul de țară le aprinde în sufletul lui. Vidra însă se împotrivesc la realizarea acestei dorinți. Ea vrea ca iubitul ei să rămâie în Polonia unde-l așteaptă măriri multe.

În timpul acesta însă iată, că sosește dela Aron-Vodă o solie, care propune lui Răzvan să se înapoieze în Moldova, unde faima lui răspândindu-se pretutindeni, Domnul vrea să-i ofere un loc în divan și demnitatea de hatman, adică comanda întregii armate.

Vidra, ispitită de această viuziune de mărire, se învoiește în

sfârșit și ea să se reîntoarcă în țară.

În actul al cincilea Răzvan e hatman al Moldovei. Această înaltă treaptă de mărire nu este însă cea din urmă la care se poate opri năzuința unui suflet ambițios ca al Vidrei. Ea râvnește acum, ca soțul ei să fie Domn. Răzvan nu e în stare să reziste acestei ispite. Urzește un complot contra lui Aron-Voda, îl detronează. E proclamat Domn. Această strălucită realizare a visului ambițios al Vidrei ține numai o clipă însă, deoarece în lupta cu Leșii, ce izbucnește din cauza detronării lui Aron, Răzvan moare rănit.

Și astfel se sfârșește printr'o catastrofă această dramă a ambiției.

Informațiuni.

* **Comunicat.** Comitetul »Asociațiunii« invită acum pentru a doua oară, pe următorii bursieri ai acestei instituțiuni să arate: dacă sunt mobilizați, respective unde se află, clarificându-și situația lor actuală, pentru a li-se rezerva și pe mai departe bursele, ce li-se votase înainte de războiu sau în cursul acestuia, eventual pentru a-se putea publica concurs pentru bursele, ce ar fi devenit vacante. Anume sunt invitați în acest scop domni și domnișoarele:

1. *Ioan Aleman*, stud. în drept, Cluj. 2. *Vasile Daneșin*, stud. în drept, Cluj. 3. *George Sglimbea*, stud. în medicină, Cluj. 4. *Baziliu Stoica*, stud. în drept, Cluj. 5. *Victor German*, stud. în drept, Cluj. 6. *Elena Suci*, studentă în matematici, Cluj. 7. *Iosif Domșa*, stud. la școala de arhit., Bpesta. 8. *Ștefan Lipovan*, elev al școlii sup. ind., Cașovia. 9. *Traian Ferghete*, elev al școlii sup. comerciale, Cluj. 10. *Ciril Morariu*, absolv. al școlii de meserii, Câmpulung. 11. *Eugenia Rusu*, elevă a preparandiei de fete, Gherla. Sibiu, în 28 Aprilie 1919. *Andrieu Bârseanu*, președinte.

* **În Sibiu s'au întrunit în 30 Aprilie, mai mulți comercianți din România, Banat și Ardeal. Întruniri la care a avut loc o consfătuire, hotărîndu-se convocarea unui congres comercial mare, cu scop de a se pune bază unei solidarități comerciale românesc. — Ziua convocării congresului se va face mai târziu.**

* **La 10 Aprilie, rugat în repetite rânduri de regele Nechita va să se delegeți pe delegații sârbi în chestia conflictului dintre Montenegro și Sârbia.**

* **La 10 Aprilie și-a declarat de sodiu orașul Geneva.**

* Dăm, pentru cetitorii noștri conștinutul piezelor, ce se vor juca în Blaj.

* **Guvernul român** a primit propuneri de pace dela guvernul lui Kun Béla, dar propunerea a fost respinsă.

* **In București** s'a lansat printre unguri un apel, în urma căruia, mai multe sute de maghiari s'au înrolat în contra bolșevistilor.

* **In Bănat** posta și comunicația e foarte grea. Scrisori simple încă abia ajung la destinație.

* **Despre Orlando**, ministrul președinte al Italiei, s'a lăsat știrea, că ar fi demisionat. Confirmată nu e până în prezent.

* **Comanda trupelor aliate** o va prelua generalul Gressiani în locul generalului Berthelot. Gressiani a și sosit la București.

* **Din Ucraina** în frunte cu Dl. Ministru de război Saporal, a trecut prin Iași și Cernăuți o misiune ucraineană. Din Cernăuți misiunea a trecut în Galiția.

* **In timpul din urmă** s'a răspândit șvonul, că între arendările forțate, ce se fac în baza ordinațiunii Nr. 82 a Resortului de Agricultură și între reforma agrară ar fi oarecare nex urmând ca toate moșiile oricare ar fi întinderea lor, cari se arendează azi țăranilor vor fi prin înfăptuirea reformei agrare expropriate.

Suntem autorizați a lămuri publicul, că arendările forțate să fac numai în scopul ca pe de o parte să nu rămână nici un petec de loc nearat și nesăpat, iar pe altă parte să se evite exploatarea țăranilor de către speculanți.

Aceste arendări se fac numai pe anul curent și nu stau în nici o legătură cu reforma agrară. *Biroul Pressei.*

* **Artiștii Teatrului Național** din acest turneu sunt: Dl și Dna I. Peretz, Fetifa d-lui Peretz, Dl C. I. Nottara, Dl V. Toneanu, Dn și Dna I. Petreșcu, Dl și Dna Z. Bărsan, Dl și Dna V. D. Bumbesti Dl V. Soare. Dl C. Petrescu, Dle Mărculescu și M. Bărsan, Dle Cleo Pan și M. Ignătescu, Dna Tina Ștefănescu, Dle C. Brodier și R. Annie, Dle L. Șerbănescu și E. Niculescu, Dle M. Constantinescu și I. Dumitrescu, Dnii Melișanu, Critico, Vasillu, Barbeleanu, Săvulescu, Dușulescu, Cosmin, Manu, Ciprian, Athanasescu Economu, Romano, Tălván, Orendy, Vasilescu, Kirilov, Stănescu, Mateescu, Sahigian și Zlotescu.

* **Revizorii școlari** sunt numiți pentru toate județele, din partea ministrului de culte și instrucție. Cu ziua de 1 Maiu și-au început deja slujba. Orice afaceri deale învățătorilor cu 1 Maiu începând sunt a-se adresa direct Revizorilor școlari.

* **Dna Georgina Muntean**, prof. răscumpără felicitările de 6 Mai—Sângeorgiu cu cor. 20, în favorul fondului orfanilor de meserieși în Blaj.

* **Preliminările păcii**, în Sâmbăta trecută au fost comunicate țărilor aliate și delegațiilor germani, în întregime.

* **Luxemburg-ului** în urma hotărârilor Conferenței de pace va deveni independent având uniune vamală cu Belgia.

* **Wekerle** fostul ministru, după o știre, ce nu-i îndeajuns confirmată, ar fi murit în temnița din Budapesta.

* **La Amsterdam** s'a ținut o conferință socialistă, care a declarat contra luării coloniilor germane. Pentru Irlanda a cerut autodeterminare, în contra dării Danzigului Poloniei și anexiunii economice a Saarului de Franța. Aceasta să iee produsul cărbunilor fără să iee și drepturile politice ale populației din acel ținut.

* **Mulțămită**. La petrecerea tinerilor meserieși și comercianți din 21 April a. c. s'au încasat total cor. 1692— Spese cor. 1080— Venit curat cor. 612—.

Au binevoit a suprasolvi următorii domni: Cu câte 50 cor.: Iacob Mendel, I. Henrich, Sever Pop, Blaj; câte 40 cor.: Leopold Bretter, Blaj; câte 38 cor.: G. Precup, Emil Negruțiu; câte 30 cor.: Vilmos Genad; câte 20 cor.: Dr. Vas. Suciu, Nicolae Murza, I. Bechthold, F. Schmidt, M. Velvart, Silviu Handrea; câte 18 cor.: Sindler Hugo, Emil Oltean; 16 cor.: Adrian Nyergeș; câte 15 cor.: Nicolae Negruțiu, Mateiu Cipariu, Iosif Martin, Ștefan Dragoș; 14 cor.: Cornel Gruitița; 12 cor.: Dr. Ambrosiu Chețianu; câte 10 cor.: Iuliu Bartoc, Simeon Moldovan; câte 8 cor.: Vasile Costea, Nicolae Mihu, Ștefan Puia, Vintilă Precup, I. Seserman, Valer Iozon, Vas. Suciu, Nic. Chicidean, Al. Rusu, Iancu Ciuta, I. Șiller, Carol Nagy, Vas. Ciorcea, Dionisiu Trifan, M. Iclozan, Ștefan Nyergeș, P. Spinean, Paul Veseli, G. Oltean, V. Muntean, V. Moldovan, I. Voicu; câte 5 cor.: G. Pușcaș, Ioan Riț, M. Poneci, Ios. Raicu, G. Pădurean, S. Pușcariu, Maria Rusan, I. Păstrav, Tr. Denghel, S. Ilieș, I. Maior, Al. Pârva, S. Pușcașiu, N. Moldovan, Z. Rițiu, Ana Pușcaș, I. Ștefănescu, M. Pop, Sorin Stoica, I. Raicu, I. Roman, Nicu Costea, I. Vancea, I. Moldovan iun. A. Trifan, Dr. V. Vancea, A. Moldovan; 4 cor.: I. Spinean; câte 3 cor.: V. Moldovan, Elena Man; câte 2 cor.: Dna Candrea, G. Patachi; câte 1 cor.: Vasile Păcurar, C. Moldovan.

Li-se aduce și pe aceasta cale sincere mulțămite.

Comitetul aranjator.

MAI NOU.

Dezastrul trupelor ungurești.

În numărul mai recent al «Gaz. Trans.» cetim:

După știri particulare trupele române au trecut Tisa și în regiunea Solnoc.

Dezastrul trupelor ungurești a fost provocat prin tăierea ori cărei putințe de retragere peste Tisa

Bravele patrule românești au pătruns încă înainte de lovitura decisivă în spatele frontului unguresc și au aruncat în aer podurile de peste Tisa.

Armata noastră a făcut întradevăr sacrificii, dar pe deplin răscumpărate. Lupta aprigă și fulgerătoare, care a pus în neputință pe dușman, nu cunoaște egal în îndrăzneală.

Pretutindeni armata este primită cu flori și mare bucurie, și e de remarcat mai ales rugămintile ungarilor din părțile curățite de bolșevici oa să rămână soldatul român să-i apere.

Înaintarea vertiginoasă a ostirii românești a surprins organizațiile militare dușmane cu stocuri însemnate de alimente și vite.

Trupele ungurești caută scăpare prin fugă, lăsând totul în mâna noastră.

După o știre mai nouă trupele române și cehe au făcut joncțiunea, înaintând.

Ungurii cer pace.

Bela Kuhn, în numele guvernului bolșevist din Ungaria, a trimis guvernului român și ceho-slovac următoarea propunere de pace:

Domnule Președinte!

„În numele guvernului revoluționar maghiar, am onoare să vă comunic, că recunoaștem fără rezerve toate pretențiile teritoriale naționale ridicate de d-voastră.

„Ați motivat aceste pretenții pe faptul de a pune capăt oprimerii milenare exercitată asupra poporului d-v., de clasa stăpânitoare a maghiarilor.

„Ați crezut că lucrați astfel în interesul și în conformitate cu voința acestor populații.

„Fostul guvern n'a admis propunerile d-v., invocând așa zicul drept istoric, care din vechea subjugare deducea dreptul de a continua oprimarea.

„Din prima zi a venirii noastre la putere, am rupt cu acest principiu, declarând în mod repetat și solemn, că nu ne bazăm pe principiul integrității teritoriale, și vă aducem acum direct la cunoștință, că recunoaștem fără nici o rezervă toate pretențiile d-v. teritoriale naționale.

„În schimb cerem imediata încetare a ostilităților. Mai cerem să nu vă amestecați în afacerile noastre interne, precum vom evita și noi să nu ne amestecăm în ale d-voastră, tranzitul comercial liber și încheierea de convenții economice, corespunzătoare intereselor ambelor părți.

„Ați obținut deci totul ce doreați. Nu mai trebuie să vărsați nici o picătură de sânge, nici să jertfiți viața vre-unui singur soldat, sau să transportați furia războiului în regiuni pașnice pentru a vă realiza aspirațiile naționale. Acele clase, cari oprimbau pe conaționalii d-voastră, erau în același timp subjugatorii claselor muncitoare ale poporului nostru.

„Instituțiile noastre interne le considerăm ca o afacere internă, credem deci, dacă asigurările d-voastră de până acum au fost serioase, că de acum înainte poate domni pacea între noi.”

Așteptăm deci răspunsul d-voastră.

(ss) KHUN
comisarul externelor.

La cererea de pace a guvernului ungar, guvernul român nu va da nici un răspuns deoarece socotește, că nu se poate sta de vorbă cu bolșevicii dela Budapesta.

Numărul cenzurat de: AUREL B. GAJA.

Director: ALEXANDRU CIURA.

Redactor: Ovidiu Hulea.